

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра іспанської і новогрецької філології та перекладу

ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ

з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу

для здобувачів вищої освіти

за освітньою програмою
Новогрецька мова і література, друга іноземна мова, переклад

спеціальністю 035 Філологія

спеціалізацією
035.081 Новогрецька мова і література (переклад включно)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Форма здобуття освіти: денна

Київ – 2023

Програма атестаційного іспиту з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу для здобувачів вищої освіти ступеня **бакалавр**. Спеціальність 035 Філологія, спеціалізація 035.081 Новогрецька мова і література (переклад включно), *освітня програма Новогрецька мова і література, друга іноземна мова, переклад*, форма здобуття освіти: денна / Укладач: Галина ПЕТРОВА, Ольга РОМАНЕНКО. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2023. 32 с.

Укладачі: **Галина ПЕТРОВА**, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу
Ольга РОМАНЕНКО, доктор філософії, викладач кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу

Рецензенти:

Затверджено на засіданні кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу «__» _____ 202_ р., протокол № __.

Завідувач кафедри

Олена ЗАЛІСНОВА.

Схвалено на засіданні вченої ради факультету романської філології і перекладу «__» _____ 202_ р., протокол № __.

Голова вченої ради

Катерина ЄСИПОВИЧ

Затверджено на засіданні вченої ради Київського національного лінгвістичного університету «__» _____ 202_ р.

Голова вченої ради Університету

Роман ВАСЬКО

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
1. Вимоги до здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу	5
2. Структура та зміст іспиту	10
2.1 Письмова частина іспиту	11
2.2. Усна частина іспиту	14
3. Критерії оцінювання здобувачів на іспиті	21
Список рекомендованої літератури	29

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Атестаційний іспит з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу для здобувачів вищої освіти є підсумковою формою контролю рівня теоретичних і практичних знань випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, а також їх готовності до реалізації професійних функцій філолога, фахівця з першої іноземної мови і літератури (новогрецької) і перекладу.

Мета: визначити рівень готовності здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня до здійснення професійних функцій філолога, фахівця з першої іноземної мови і літератури (новогрецької) і перекладу; встановити у здобувачів вищої освіти рівень володіння практичними навичками користування новогрецькою мовою, що складають набуту ними в процесі навчання комунікативну компетентність: лінгвістичну, мовленнєву, лінгвокраїнознавчу, а також з'ясувати рівень знань теоретичних мовних дисциплін, які вивчалися протягом чотирьох років навчання в Університеті.

Іспит проводиться новогрецькою мовою.

Для проведення атестаційного іспиту з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу скликається екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня у складі голови та екзаменаторів (членів) комісії. Комісія затверджується щорічно наказом ректора Університету відповідно до чинних нормативних документів Міністерства освіти і науки України та діє протягом календарного року.

До проходження атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня допускаються студенти, які виконали вимоги навчального плану.

На атестаційному іспиті з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу здобувачі вищої освіти мають обов'язково дотримуватися **академічної доброчесності**, що передбачено Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна і заочна форми здобуття освіти), ухваленого вченою радою університету 29 вересня 2022 року, протокол №3.

Дотримання **академічної доброчесності** здобувачами освіти на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня передбачає самостійне виконання завдань атестаційного іспиту (в усній, письмовій чи усній і письмовій формі); для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і здатностей.

Атестаційний іспит з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу може проводитись в офлайн режимі у навчальних корпусах Київського національного лінгвістичного університету або, у разі виробничої необхідності, відповідно до поточної ситуації, організація атестаційного іспиту з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу *проводиться у дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій, а саме:* на платформі Microsoft Teams.

1. ВИМОГИ ДО ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ НА АТЕСТАЦІЙНОМУ ІСПИТІ З ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (НОВОГРЕЦЬКОЇ) І ПЕРЕКЛАДУ

Атестаційний іспит з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу передбачає перевірку та оцінку рівня сформованості у здобувачів предметно-фахової компетентності: комунікативної, соціокультурної та професійної шляхом демонстрації майбутніми філологами, фахівцями з першої іноземної мови і літератури (новогрецької) і перекладу набутих ними теоретичних знань, практичних навичок і вмінь. Здобувачі повинні продемонструвати володіння системою знань із теорії і практики новогрецької мови, а також сукупністю необхідних умінь та навичок для застосування та реалізації здобутих знань у майбутній професійній діяльності.

Відтак, перевірка набутих умінь і навичок студентів обумовлена відповідністю сформованій *інтегральній компетентності* як здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

До загальних компетентностей слід віднести:

- ЗК 1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК 3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 4.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 8.** Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 9.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 12.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 13.** Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня повинен володіти такими *фаховими компетентностями*:

- ФК 1.** – Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- ФК 2.** – Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- ФК 3.** – Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії новогрецької мови.
- ФК 4.** – Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди новогрецької мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ФК 6.** – Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати новогрецьку, другу іноземну мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- ФК 7.** – Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
- ФК 8.** – Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань.
- ФК 9.** – Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та новогрецькою і другою іноземною мовами.
- ФК 10.** – Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- ФК 13.** – *Здатність використовувати системні знання мови для аналізу та синтезу ідей, застосовувати системні знання сучасних філологічних і перекладознавчих студій в професійній діяльності.*
- ФК 14.** – *Володіння теоретичними основами використання новогрецької мови, включаючи фонетичні, граматичні, лексичні, стилістичні аспекти мови й мовлення.*
- ФК 15.** – *Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни, мови яких вивчаються, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземними мовами.*
- ФК 16.** – *Володіння граматикою, лексикою і фонетикою новогрецької мови на рівні С1 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (Πιστοποίηση Επάρκειας Ελληνομάθειας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας (Κ.Ε.Γ.)).*
- ФК 18.** – *Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами новогрецької мови, другої іноземної та української мов для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах.*
- ФК 19.** – *Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: лінгвістики, літературознавства, перекладознавства та оперувати базовою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.*
- ФК 20.** – *Здатність до аналізу тексту оригіналу, до застосовування відповідних перекладацьких стратегій (здійснення передперекладацького аналізу тексту; виокремлення правильної перекладацької стратегії; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу), презентувати текст перекладу.*

ФК 22. – Продуктивно працювати самостійно або у команді, розуміти і поважати різновид та мультикультурність, забезпечуючи, таким чином, соціальну взаємодію та залучення до здорового способу життя.

Співвідношення здобутих загальних і фахових компетентностей із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК)												СПЕЦІАЛЬНІ (ФАХОВІ, ПРЕДМЕТНІ) КОМПЕТЕНТНОСТІ (ФК)																																	
		ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	ЗК 13	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9	ФК 10	ФК 11	ФК 12	ФК 13	ФК 14	ФК 15	ФК 16	ФК 17	ФК 18	ФК 19	ФК 20	ФК 21	ФК 22											
ПРН 1	+			+				+	+		+	+	+						+		+		+	+																							
ПРН 2	+			+	+	+	+		+	+	+		+								+			+																							
ПРН 3	+				+	+	+	+		+																	+			+												+					
ПРН 4	+	+	+								+																+	+	+							+	+										
ПРН 5	+	+	+	+	+				+	+			+						+						+	+																					
ПРН 6	+			+				+	+	+	+	+	+					+	+	+	+		+		+	+										+		+									
ПРН 7	+		+					+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+																+											
ПРН 8	+		+								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+																							
ПРН 9	+										+	+	+	+				+		+	+		+	+																							
ПРН10	+			+						+	+	+	+	+			+	+	+	+			+	+		+	+																				
ПРН 11	+			+							+	+	+	+			+		+			+		+	+																						
ПРН12	+					+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+																								
ПРН13	+					+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+																							
ПРН 14	+			+						+		+	+	+			+		+			+		+	+		+	+														+					
ПРН15	+					+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+																							
ПРН16	+						+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+																							
ПРН17	+					+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+																							
ПРН18	+			+			+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+																		+					
ПРН19	+					+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+																							
ПРН20	+		+			+			+	+		+		+												+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРН21	+	+	+			+	+	+	+	+		+	+														+		+															+			
ПРН22	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+				+			+	+								+		+						
ПРН 23	+			+	+	+	+	+	+	+	+			+			+		+				+				+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРН 24	+	+		+		+		+	+	+		+	+	+				+							+			+	+											+		+		+	+		
ПРН 25	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+				+	+										+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 26	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+					+							+			+		+														+		+

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Атестаційний іспит з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня складається з письмової і усної частин та відбувається протягом двох днів відповідно до розкладу проведення атестаційних іспитів.

У разі проведення атестаційного іспиту з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу у дистанційному режимі на платформі Microsoft Teams, завдання *письмової і усної частин іспиту є ідентичними до завдань атестаційного іспиту у форматі офлайн.*

До завдань *письмової частини іспиту* входять:

- 1) письмове реферування новогрецькою мовою україномовної газетної статті з висвітленням власної думки щодо зазначеної проблематики;
- 2) письмовий переклад новогрецькою мовою україномовного тексту публіцистичного стилю.

Усна частина іспиту включає два завдання, які спрямовані на перевірку практичних навичок користування новогрецькою мовою, знань про теоретичні засади провідних галузей лінгвістики.

У разі запровадження дистанційного навчання, організація атестаційного іспиту з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня проводиться у форматі онлайн на платформі Microsoft Teams. Атестаційний іспит з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня у форматі онлайн складається з письмової і усної частин та відбувається протягом двох днів відповідно до розкладу проведення атестаційних іспитів з першої іноземної мови. Завдання *письмової і усної частин іспиту є ідентичними до завдань атестаційного іспиту у форматі офлайн.*

Відповідно до Закону України «**Про вищу освіту**» уведено в дію оновлене «**Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету**» (протокол ученої ради Університету 3 від 29 вересня 2022 р). Екзаменаційна комісія приділяє особливу увагу дотриманню правил академічної доброчесності здобувачами вищої освіти на всіх етапах складання атестаційного іспиту. **До порушень академічної доброчесності відноситься:**

– дослівне відтворення тексту (послідовності набору не менше трьох речень), зокрема шляхом перекладу з книг, статей, інтернет-ресурсів чи інших джерел;

– користування словниками, книгами, інтернет-ресурсами чи іншими довідковими джерелами в електронному чи паперовому вигляді під час атестаційного іспиту;

– парафраза – переказ своїми словами тексту іншого автора, суть якого полягає в заміні слів і знаків без посилання на джерело;

– компіляція – створення значного масиву тексту шляхом копіювання з різних джерел без унесення в нього змін і посилань на авторів;

– унесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) без належного цитування.

У разі виявлення факту порушення студентом академічної доброчесності безпосередньо під час складання атестаційного іспиту чи якоїсь його частини – усної або письмової – екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти припиняє складання здобувачем вищої освіти цього іспиту (його письмової чи усної частини), йому / їй і всім присутнім на іспиті повідомляється про встановлення факту порушення академічної доброчесності, розкривається суть цього факту.

Екзаменаційна комісія відповідно до визначених у Програмі атестаційного іспиту з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу критеріїв оцінювання виставляє студентові, який порушив академічну доброчесність, **0 (нуль)** балів (у 100-бальній шкалі 0 чи / і оцінку «незадовільно» в 4-бальній системі за складання усної або письмової частини атестаційного іспиту і за атестаційний іспит загалом. Не пізніше наступного робочого дня екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти письмово інформує завідувача кафедри і декана факультету про факт порушення академічної доброчесності, обставини виявлення цього факту.

На підставі рішення екзаменаційної комісії декан факультету подає ректорові письмове подання про відрахування такого здобувача вищої освіти з Університету.

2.1 Письмова частина іспиту

Першим завданням письмової частини іспиту є реферування новогрецькою мовою україномовної газетної статті з висловленням власної думки щодо зазначеної проблематики.

Резюме демонструє набуті здобувачами лінгвістичні знання (орфографічні, лексичні, граматичні, стилістичні), а також дозволяє проконтролювати рівень сформованості навичок писемного мовлення. Крім того, письмова частина екзамену спрямована на перевірку готовності здобувачів аналізувати інформацію з метою виокремлення головних ідей та висловлення власної думки.

На основі знань і умінь, отриманих у межах теоретичних та практичних мовних дисциплін, курсів за вибором з лінгвістики, для написання резюме здобувач повинен уміти:

– аналізувати, систематизувати, диференціювати основну і другорядну інформацію;

– вибудовувати головні ідеї україномовного тексту в логічно структурований грекомовний, спираючись на закони будови тексту, використовуючи лінгвістичні засоби відповідного стилю писемного мовлення;

– висловлювати та аргументувати власну думку у письмовій формі щодо зазначеної проблематики.

Пропоновані для реферування статті обсягом **500–650** слів відбираються з урахуванням програмної тематики з курсу практики усного та писемного мовлення новогрецької мови з I по IV курси.

Обсяг виконаної роботи – 150–200 слів.

Термін виконання першого завдання письмової частини іспиту – 1 академічна година.

Другим завданням *письмової частини іспиту* є письмовий переклад запропонованого тексту публіцистичного стилю. Письмовий переклад демонструє набуті здобувачами знання з перекладознавчих дисциплін, а також дозволяє проконтролювати рівень сформованості навичок письмового перекладу текстів публіцистичного стилю. Крім того, друге завдання письмової частини іспиту спрямоване на перевірку рівня володіння прийомами адекватного перекладу.

На основі знань і умінь, отриманих у межах циклу перекладацьких дисциплін, здобувач повинен уміти:

– вміти диференціювати і застосовувати прийоми перекладу відповідно до текстів різних стилів;

– вміти вдало застосовувати перекладацькі стратегії;

– вміти віднаходити лексичну, граматичну, синтаксичну, стилістичну та соціокультурну еквівалентність в процесі перекладу з української мови на новогрецьку для різних типів тексту.

Пропоновані для перекладу тексти обсягом **200–230** слів відбираються з урахуванням програмної тематики з циклу перекладознавчих дисциплін II-IV курсів.

Термін виконання другого завдання письмової частини іспиту – 1 академічна година.

Перше і друге завдання письмової частини іспиту виконуються в перший день атестаційного іспиту з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу. Завдання письмової частини іспиту можуть бути виконані відповідно до рішення екзаменаційної комісії у будь-якій послідовності.

Роботи перевіряються екзаменаторами (членами) відповідної екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня і засвідчуються їхніми підписами.

Орієнтовні питання для письмової частини іспиту:

1. Κάντε την περίληψη στα Ελληνικά του προτεινόμενου άρθρου. Εκφράστε την άποψή σας για το θέμα του άρθρου (150-200 λέξεις).

2. Κάντε την μετάφραση από τα Ουκρανικά στα Ελληνικά του παρακάτω κειμένου.

Звернення міністра закордонних справ Польщі до міжнародної спільноти

Міністр закордонних справ Польщі Яцек Чапутович закликає міжнародну

спільноту розглянути можливість відправки до України миротворчої місії ООН.

Очільник польського дипломатичного відомства виступив із цією заявою у Брюсселі на зустрічі міністрів європейських країн-членів Ради Безпеки ООН із головою дипломатичного відомства ЄС Федерікою Могеріні

Міністр закордонних справ Польщі зауважив, що важливо зберегти проблематику російської агресії проти України на порядку денному міжнародних форумів, у тому числі й ООН. Варто також розглянути чергові ініціативи, які наблизять Україну до вирішення цього конфлікту, як, наприклад, створення організації, миротворчої місії ООН в Україні, або також посади спеціального представника генерального секретаря ООН з питань України», – повідомляє Польське радіо.

Під час головування Польщі у Раді Безпеки ООН у травні минулого року відбулася дискусія, присвячена Україні. Тоді прозвучала критика агресивної поведінки Росії.

Міністр Чапутович повідомив, що наступного місяця на засіданні Генеральної Асамблеї ООН заплановано дебати про становище на окупованих територіях України.

(За матеріалами Укрінформ)

Здобувачі виконують екзаменаційну письмову роботу напередодні усної частини екзамену відповідно до розкладу проведення атестації здобувачів вищої освіти.

2.1.1 Порядок проведення письмової частини атестаційного іспиту в реальному часі у форматі онлайн на платформі Microsoft Teams

Члени Екзаменаційної комісії та здобувачі у визначений за розкладом час підключаються до заздалегідь запланованої відеоконференції **на платформі Microsoft Teams**.

Першим завданням письмової частини іспиту є реферування новогрецькою мовою україномовної газетної статті з висловленням власної думки щодо зазначеної проблематики. Пропоновані для реферування статті обсягом **500–650** слів відбираються з урахуванням програмної тематики з курсу практики усного та писемного мовлення новогрецької мови з I по IV курси. Обсяг виконаної роботи – **130-150** слів. Термін виконання першого завдання письмової частини іспиту – **30 хв**. Кожен студент академічної групи виконує I завдання іспиту від руки на аркуші паперу А4, що підписаний за завчасно повідомленим зразком. Після завершення терміну виконання завдання доступ до документа закривається, а студент протягом наступних **5-10 хвилин зобов'язаний** надіслати на пошту кафедри фотографію письмової роботи, яка є ідентичною паперовому варіанту. Паперовий варіант роботи студент зберігає у себе до можливості особисто її передати секретареві екзаменаційної комісії.

З першою не більше, **ніж 15 хвилин** після завершення I завдання атестаційного іспиту, члени Екзаменаційної комісії та здобувачі у визначений

час підключаються до заздалегідь запланованої відеоконференції на платформі **Microsoft Teams** для виконання II завдання письмової частини іспиту.

Другим завданням письмової частини іспиту є письмовий переклад запропонованого тексту публіцистичного стилю. Пропоновані для перекладу тексти обсягом **130–150** слів відбираються з урахуванням програмної тематики з циклу перекладознавчих дисциплін III- IV курсів.

На основі знань і умінь, отриманих у межах циклу перекладацьких дисциплін, здобувач повинен уміти:

– диференціювати і застосовувати прийоми перекладу відповідно до текстів різних стилів;

– вдало застосовувати перекладацькі стратегії;

– віднаходити лексичну, граматичну, синтаксичну, стилістичну та соціокультурну еквівалентність в процесі перекладу з української мови на новогрецьку для різних типів тексту.

Термін виконання другого завдання письмової частини іспиту – **30 хв.** Кожен студент академічної групи виконує II завдання письмової частини іспиту також від руки на аркуші паперу А4, що підписаний за завчасно повідомленим зразком. Після завершення терміну виконання завдання доступ до документа закривається, а студент протягом наступних **5-10 хвилин зобов'язаний** надіслати на корпоративну пошту кафедри фотографію письмової роботи, яка є ідентичною паперовому варіанту. Паперовий варіант роботи студент зберігає у себе до можливості особисто її передати секретареві екзаменаційної комісії

Роботи перевіряються екзаменаторами (членами) відповідної екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня і засвідчуються їхніми підписами.

Здобувачі виконують екзаменаційну письмову роботу напередодні усної частини екзамену відповідно до розкладу проведення атестації здобувачів вищої освіти.

Орієнтовні теми для складання письмової частини іспиту є ідентичними для формату онлайн та офлайн.

2.2. Усна частина атестаційного іспиту

Другим етапом є його усна частина, яка включає два завдання – з практичних і теоретичних аспектів новогрецької мови. Час, що надається здобувачу для виконання завдання, – **1 академічна година.**

Перше завдання: ознайомлення із запропонованим автентичним грекомовним художнім текстом / статтею / віршем; виразне читання та переклад зазначеного уривку тексту українською мовою; розкриття змісту та висвітлення основної ідеї художнього тексту / статті / вірша; лінгвістичний коментар до тексту.

Обсяг тексту для аналізу – до **2500** друкованих знаків.

Уривок для перекладу виділено в тексті підкресленням. Переклад повинен продемонструвати вміння застосовувати правильну перекладацьку стратегію, добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу.

Розкриття змісту художнього тексту / статті / вірша передбачає визначення його / її теми, короткий переказ і відповіді на запитання голови та членів (екзаменаторів) екзаменаційної комісії.

Лінгвістичний коментар до тексту повинен виявити знання основ теорії мови, що передбачено програмами з теоретичних мовних дисциплін, вивчених за чотири роки здобуття вищої освіти, у їх застосуванні до практики аналізу.

Зокрема, необхідними є:

- визначення функціонального стилю та жанрової приналежності тексту;
- характеристика його лексичного складу: лексичне значення слів (пряме / переносне); контекстуальні синоніми й антоніми; аналіз слів із позицій їх історичного розвитку, а також приналежності до певного функціонального стилю;
- аналіз синтаксичних явищ, важливих для тексту, що розглядається: структурні, комунікативні й прагматичні типи речень, їх стилістична значущість;
- виявлення та аналіз фонетичних, графічних, морфологічних, лексичних, граматичних виражальних засобів і стилістичних прийомів, вжитих у тексті;
- виявлення та пояснення соціокультурних, географічних, історичних, політичних маркерів у тексті, важливих для його аналізу.

Друге завдання: *питання з теоретичних мовних дисциплін.*

Теоретична підготовка майбутнього, філолога, фахівця з першої іноземної мови і літератури (новогрецької), другої іноземної мови і перекладу включає знання основ теорії мови, її історії та сучасного стану, а також передбачає обізнаність майбутніх філологів щодо структури та системи новогрецької мови та закономірностей її функціонування.

Змістовна, логічна, чітка відповідь на теоретичне питання означає вміння показати смислові й структурні особливості мовних та мовленнєвих явищ, проілюструвати свою відповідь прикладами.

Відповідь на теоретичне питання передбачає також її професійну спрямованість, тобто коректне викладення теоретичного матеріалу з урахуванням норм володіння новогрецькою мовою, здатність та готовність здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти реалізувати одержані знання з теорії мови у своїй майбутній професійній діяльності.

Список орієнтовних питань з теоретичних дисциплін

Лексикологія новогрецької мови

1. Семантична характеристика слова:

- поняття про семантичну систему мови;
- слово, як основна лексична одиниця мови та основний об'єкт вивчення лексикології;
- морфологічна структура слова;
- морфема та її класи.

2. Семантична класифікація словникового складу новогрецької мови:

- лексичне значення та семантична структура;
- полісемія, моносемія, омонімія;
- різні типи семантичних відносин між словами: парадигматичні та синтагматичні;
- синоніми та антоніми;
- тематичні групи слів;
- семантичні поля;
- текст, контекст та ситуація.

3. Розвиток та шляхи збагачення словникового складу новогрецької мови:

- основні причини та шляхи зміни лексичного складу мови;
- основні способи словотвору: афіксація, конверсія, словоскладання, словоскорочення, акроніми;
- поняття про семантичні зміни, лінгвістичні та екстралінгвістичні фактори семантичних змін, види семантичних змін;
- метафора та метонімія.

4. Соціальна, часова та територіальна стратифікація новогрецької мови:

- основні джерела формування новогрецької мови;
- соціальні розбіжності новогрецької розмовної мови;
- архаїзми та неологізми;
- регіональні мови Греції, діалекти Греції.

5. Етимологічний склад новогрецької мови:

- походження новогрецької мови;
- корінні слова;
- запозичена лексика;
- етимологічні дублети.

6. Фразеологія новогрецької мови:

- предмет та об'єкт фразеології;
- різні підходи до класифікації фразеологічних одиниць;
- семантичні особливості та систематичні відносини фразеологізмів.

7. Лексикографія новогрецької мови:

- предмет і об'єкт лексикографії;
- типи лінгвістичних словників;
- типи новогрецьких словників.

Стилістика новогрецької мови

1. Поняття стилістичного значення, норми, стилю в новогрецькій мові.

- відмінність стилістичного значення від лексичного та граматичного значень;
- процедура розпізнавання стилістичного значення;
- лінгвістична, літературна, внутрішня, нейтральна, комунікативна норма;
- поняття стилю, функціонального стилю та типології мовлення;
- відмінність стилю від професійних та соціальних жаргонів.

2. Синтаксичні засоби експресії в новогрецькій мові.

- поняття когезії та когерентності;
- гіпотаксис та паратаксис;
- зв'язаний синтаксис; період;

- різні типи речень та їхні стилістичні функції;
- пунктуація, конектори, ритм;
- стилістичне значення порядку слів в новогрецькому реченні: інверсія підмета, інверсія прямого і непрямого додатку, інверсія обставини, диз'юнкція.

3. Лексичні засоби стилістики.

- стилістична диференціація новогрецької лексики;
- стилістичне використання синонімів, антонімів, лексики іншомовного походження, неологізмів, архаїзмів, термінів, професіоналізмів, жаргонізмів та арготизмів у різних стилях мови;
- стилістичний аспект розмовної та просторічної лексики;
- діалектизми в загальнонародній і літературній мові;
- етимологія, стилістичні можливості внутрішньої форми слова;
- фразеологія та її стилістичні можливості;
- стилістичне використання засобів словотвору.

4. Лексико-синтаксичні стилістичні фігури в новогрецькій мові:

- фігури порядку слів (паралельні конструкції, паліндром, анаграма);
- фігури синтаксичної будови (парантеза, еліпса, зевгма, прикладка);
- фігури організації дискурсу (відступ, корекція, алюзія, парафраза, пастиш, пародія).

5. Стилiстична семасiологiя новогрецької мови:

- лексичні фігури (лексичний повтор, анафора, епіфора, епанафора, епанадиплоза, анадиплоза, конкатенація, хіазм, апроксимативна реприза, перелік, градація, антитеза, оксиморон, каламбур);
- фігури семантичного змісту (літота, гіпербола, антифраза, парадокс, тавтологія, штамп, кліше);
- метафорична група виразних засобів (порівняння, метафора, персоніфікація, прозопопея, алегорія, символ);
- метонімічна група виразних засобів (метонімія, синекдоха, антономаза, перифраза, евфемізм, плеоназм, силепсис); іронія.

6. Функціональні стилі сучасної новогрецької мови:

- стиль публічних виступів, науково-технічний стиль, стиль ЗМІ, офіційно-діловий стиль, розмовний та просторічний стиль, художній стиль;
- лінгвістичні характеристики, особливості лексичного потенціалу, синтаксичного оформлення та композиційної будови.

7. Стилiстика тексту:

- типологія текстів, класифікація текстів з позиції функціональних стилів, композиційних форм та жанрів;
- літературний текст як особлива система та організаційна структура;
- нарація та дискурс;
- різні типи дискурсу (пряма мова, непряма мова, вільний опосередкований дискурс, вільний прямий дискурс, внутрішній монолог);
- літературна ономастика.

Теоретична грамати́ка новогрецької мови

1. Мовлення та грамати́ка. Грамати́чна форма. Теоретична грамати́ка та інші науки про мову:

- теоретична грамати́ка як наука, її об'єкт та завдання, зв'язок теоретичної грамати́ки з іншими лінгвістичними науками;

- поняття граматичної системи мови;
- концепція граматичної форми;
- типи граматик, граматичний аналіз.

2. *Методи лінгвістичного аналізу. Концепція частин мови:*

- методи лінгвістичного аналізу;
- парадигматичні та синтагматичні відносини;
- концепція частин мови, критерії класифікації частин мови;

3. *Морфологія, синтаксис, семантика. Морфо-синтаксичні структури Службові частини мови (прийменники та сполучники):*

- структурні та семантичні відносини між морфологією та синтаксисом;
- поняття суб'єкту та предикату;
- особливості використання прийменників;

4. *Номінальна синтагма. Детермінант. Іменник. Займенник. Числівник:*

- характеристика номінальної синтагми;
- особливості новогрецького артикля;
- іменник – ядро номінальної синтагми, його класи та граматичні категорії;
- субстантивація;
- класифікація займенників;
- характеристика числівників.

5. *Семантичне визначення прикметників та дієприкметників:*

- прикметник та його місце в граматичній системі, класифікація прикметників;
- семантичне визначення дієприкметників;
- ступені порівняння.

6. *Дієслівна синтагма. Дієслово та його граматичні категорії. Номінальні форми дієслова.*

- семантичне та граматичне значення дієслів;
- критерії класифікації дієслів;
- особливості категорії часу;
- характеристика категорій виду та стану;
- категорія способу;
- особливості номінальних форм дієслова.

7. *Просте речення:*

- загальна характеристика членів речення;
- класифікація речень за структурою;
- класифікація речень за порядком слів;
- класифікація речень за комунікативною спрямованістю

8. *Складне речення:*

- характеристика складних речень;
- класи складносурядних речень;
- класифікація складнопідрядних речень;
- вираження прямої та непрямої мови.

1. *Давньогрецька мова: її модифікації в порівнянні з іншими індоєвропейськими мовами.*
2. *Класифікація давньогрецьких діалектів.*
3. *Фонетична та морфологічна характеристика основних літературних діалектів грецької мови.*
4. *Розвиток фонетичної системи грецької мови. Основні фонетичні закони.*
5. *Фонетична та морфологічна характеристика койне. Феномен аттицизму.*
6. *Зміни в грецькій мові в візантійську добу.*
7. *Прибиральник і муніципалітет у порівняльному вимірі. «Лінгвістичне» питання.*
8. *Народна мова як офіційна мова держави.*

2.2.1 Порядок проведення усної частини атестаційного іспиту в реальному часі у форматі онлайн на платформі Microsoft Teams.

Другим етапом атестаційного іспиту у форматі онлайн на платформі Microsoft Teams є його усна частина, яка включає два завдання – з практичних і теоретичних аспектів новогрецької мови.

1. Екзаменаційна комісія та академічна група студентів у визначений за розкладом час підключаються до завчасно запланованої відеоконференції на платформі **Microsoft Teams**.

2. Перші п'ять студентів, ввімкнувши відеозв'язок та звукову доріжку, обирають варіант білета. Секретар екзаменаційної комісії завантажує перше завдання білета для кожного студента безпосередньо на платформу. Час, що надається здобувачеві для підготовки відповіді, – **30 хв**.

3. Після завершення терміну підготовки **першого завдання** студент презентує результат у режимі відеоконференції, а також відповідає на питання голови і членів екзаменаційної комісії.

4. Відразу після відповіді на перше завдання усної частини іспиту, студент отримує **друге завдання** відповідно до номера білета: питання з теоретичних мовних дисциплін. Екзаменаційна комісія надає студенту **5-7 хв**. для обміркування питання, після чого студент розпочинає відповідати.

5. Завершивши доповідь та відповівши на запитання голови і членів екзаменаційної комісії, студент виходить з режиму відеоконференції до завчасно встановленого часу, коли екзаменаційна комісія оголосить загальний бал і оцінку за атестаційний іспит з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу.

Перше завдання: ознайомлення із запропонованим автентичним грекомовним художнім текстом / статтею / віршем; виразне читання та переклад зазначеного уривку тексту українською мовою; розкриття змісту та висвітлення основної ідеї художнього тексту / статті / вірша; лінгвістичний коментар до тексту. Обсяг тексту для аналізу – **1300-1500** друкованих знаків.

Уривок для перекладу виділено в тексті підкресленням. Переклад повинен продемонструвати вміння застосовувати правильну перекладацьку стратегію, добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу.

Розкриття змісту художнього тексту / статті / вірша передбачає визначення його / її теми, короткий переказ і відповіді на запитання голови та членів (екзаменаторів) екзаменаційної комісії.

Лінгвістичний коментар до тексту повинен виявити знання основ теорії мови, що передбачено програмами з теоретичних мовних дисциплін, вивчених за чотири роки здобуття вищої освіти, у їх застосуванні до практики аналізу.

Зокрема, необхідними є:

- визначення функціонального стилю та жанрової приналежності тексту;
- характеристика його лексичного складу: лексичне значення слів (пряме / переносне); контекстуальні синоніми й антоніми; аналіз слів з позицій їх історичного розвитку, а також приналежності до певного функціонального стилю;
- аналіз синтаксичних явищ, важливих для тексту, що розглядається: структурні, комунікативні й прагматичні типи речень, їх стилістична значущість;
- виявлення та аналіз фонетичних, графічних, морфологічних, лексичних, граматичних виражальних засобів і стилістичних прийомів, вжитих у тексті;
- виявлення та пояснення соціокультурних, географічних, історичних, політичних маркерів у тексті, важливих для його аналізу.

Друге завдання: *питання з теоретичних мовних дисциплін.*

Теоретична підготовка філолога, фахівця з першої іноземної мови і літератури (новогрецької), другої іноземної мови і перекладу включає знання основ теорії мови, її історії та сучасного стану, а також передбачає обізнаність майбутніх філологів щодо структури та системи новогрецької мови та закономірностей її функціонування.

Змістовна, логічна, чітка відповідь на теоретичне питання означає вміння показати смислові й структурні особливості мовних та мовленнєвих явищ, проілюструвати свою відповідь прикладами.

Відповідь на теоретичне питання передбачає також її професійну спрямованість, тобто коректне викладення теоретичного матеріалу з урахуванням норм володіння новогрецькою мовою, здатність та готовність здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти реалізувати одержані знання з теорії мови у своїй майбутній професійній діяльності.

Список орієнтовних питань з теоретичних дисциплін для складання другого завдання усної частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу у форматі онлайн є ідентичним до списку орієнтовних питань з теоретичних дисциплін для складання другого завдання усної частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (новогрецької) у форматі офлайн.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

**здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
на атестаційному іспиті
з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу**

у форматі офлайн та онлайн

3.1. Оцінювання першого завдання письмової частини відповіді

Реферування газетної статті передбачає контроль мовної компетентності, набутої здобувачем, а також визначення рівня сформованості вмінь і навичок писемної комунікації в межах освітньої програми. Здобувач повинен продемонструвати сутнісне бачення і розуміння інформації, активний характер її осмислення.

Екзаменаційний бал за перше завдання письмової частини на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу складається із суми балів за **зміст** твору та за його **форму**. Під формою твору розуміється власне грамотність її написання. У ході перевірки форми письмової роботи увага зосереджується на трьох основних аспектах: граматичному, лексичному та орфографічному. Максимально за письмову частину атестаційного іспиту здобувач може отримати **20** балів.

Підсумковий бал за перше завдання письмової частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу виставляється за такими критеріями:

Таблиця 1

Оцінювання першого завдання письмової частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу

№ з/п	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	Зміст письмової роботи	10	– повне розкриття змісту статті новогрецькою мовою; – змістовний, логічний та аргументований виклад матеріалу з дотриманням необхідних міжфразових зв'язків; – доцільне використання лексики та синтаксичних конструкцій	9–10 (А)
			– повне розкриття змісту статті; – незначні порушення у змістовному, логічному та аргументованому викладі матеріалу з дотриманням необхідних міжфразових зв'язків; – незначні помилки у лексичному та синтаксичному оформленні твору	7–8 (В)
			– неповне розкриття змісту статті; – незначні порушення у змістовному, логічному та аргументованому викладі матеріалу з дотриманням необхідних міжфразових зв'язків;	6 (С)

			– незначні помилки у лексичному та синтаксичному оформленні твору	
			– зміст статті розкритий частково; є істотні порушення у змістовному та логічному викладі матеріалу; недостатня аргументованість викладу; суттєві порушення у дотриманні необхідних міжфразових зв'язків та у використанні лексики і синтаксичних конструкцій	4–5 (D)
			– зміст статті розкритий частково; є істотні порушення у змістовному та логічному викладі матеріалу; недостатня аргументованість викладу; грубі порушення у дотриманні необхідних міжфразових зв'язків та у використанні лексики і синтаксичних конструкцій	3 (E)
			– зміст статті не розкритий; – відсутній логічний та аргументований виклад матеріалу; наявні – грубі порушення у вживанні засобів міжфразових зв'язків; – неправильне вживання лексики та синтаксичних конструкцій.	0-2 (F)
2	Форма письмової роботи	10	не більше 4 граматичних, лексичних або орфографічних помилок	9–10 (A)
			не більше 6 граматичних, лексичних або орфографічних помилок	7–8 (B)
			не більше 8 граматичних, лексичних або орфографічних помилок	6 (C)
			не більше 10 граматичних, лексичних або орфографічних помилок	4-5 (D)
			не більше 12 граматичних, лексичних або орфографічних помилок	3 (E)
			13 та більше граматичних, лексичних або орфографічних помилок	0-2 (F)

3.2. Оцінювання другого завдання письмової частини відповіді

Письмовий переклад новогрецькою мовою україномовного тексту публіцистичного стилю передбачає контроль мовної компетентності, набутої здобувачем, а також визначення рівня сформованості вмінь і навичок письмового перекладу в межах освітньої програми. Здобувач повинен

продемонструвати вміння застосовувати правильні перекладацькі стратегії, добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу.

Екзаменаційний бал за друге завдання письмової частини на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу складається із суми балів за **зміст** твору та за його **форму**. Під формою твору розуміється власне грамотність її написання. У ході перевірки форми письмової роботи увага зосереджується на трьох основних аспектах: граматичному, лексичному та орфографічному. Максимально за письмову частину атестаційного іспиту здобувач може отримати **20** балів.

Підсумковий бал за друге завдання письмової частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (новогрецької) виставляється за такими критеріями:

Таблиця 2

Оцінювання другого завдання письмової частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу

№ з/п	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1	Зміст письмової роботи	10	– перекладацький аналіз зроблено чітко, грамотно, зрозуміло та об’єктивно – переклад містить усі деталі з оригіналу, вірно передає відтінки значень, зберігає соціальну маркованість, образність та семантико-структурну форму. – доцільне використання лексики, синтаксичних конструкцій, збереження стильової форми.	9–10 (A)
			– перекладацький аналіз зроблено в цілому грамотно, зрозуміло та об’єктивно; – незначні порушення змістового або термінологічного характеру; – незначні відхилення від жанрово-стилістичних особливостей тексту	7–8 (B)
			– перекладацький аналіз зроблено недостатньо грамотно; – незначні помилки змістового або термінологічного характеру; – незначні помилки у лексичному та синтаксичному оформленні перекладу	6 (C)
			– перекладацький аналіз зроблено недостатньо грамотно; – є порушення темо-ремаційного членування; – суттєві порушення у використанні лексики, синтаксичних конструкцій, міжфразових в’язків.	4-5 (D)

			<ul style="list-style-type: none"> – перекладацький аналіз зроблено неграмотно; - бракує логіки, порушено темо-рематичне членування; - наявні відступи від жанрово-стилістичних особливостей; - грубі порушення використання лексики і синтаксичних конструкцій. 	3 (E)
			<ul style="list-style-type: none"> – перекладацький аналіз застосовано неграмотно; – повністю порушено темо-рематичне членування; – неправильне вживання лексики та синтаксичних конструкцій; – грубі порушення у вживанні засобів міжфразових зв'язків. 	0-2 (F)
2	Форма письмової роботи	10	– не більше 4 граматичних, лексичних або орфографічних;	9–10 (A)
			– не більше 6 граматичних, лексичних або орфографічних;	7–8 (B)
			– не більше 8 граматичних, лексичних або орфографічних;	6 (C)
			– не більше 10 граматичних, лексичних або орфографічних;	4-5 (D)
			– не більше 12 граматичних, лексичних або орфографічних;	3 (E)
			– 13 та більше граматичних, лексичних або орфографічних	0-2 (F)

3.3. Оцінювання усної частини відповіді

При виставленні оцінки за виконання завдань усної частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу враховується змістовність, ґрунтовність відповіді та форма її репрезентації, комунікативна компетентність здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, володіння ними основ теорії мови. Оцінювання усних відповідей здійснюється згідно з вимогами до конкретних завдань екзаменаційного білету. Загалом за усну частину відповіді на комплексному іспиті здобувач може набрати **60** балів.

3.3.1. Оцінювання першого завдання

Перше завдання: Ознайомлення із запропонованим грекомовним художнім автентичним текстом / статтею / віршем, виразне читання та переклад зазначеного уривку українською мовою; розкриття змісту та висвітлення основної ідеї тексту / статті / вірша; лінгвістичний коментар до тексту.

Вимоги до першого завдання усної частини відповіді:

Зміст відповіді:

- повне розуміння змісту тексту;
- його адекватний та логічний переказ у стислій формі;
- правильна лексична, граматична, синтаксична, стилістична та соціокультурна еквівалентність в процесі перекладу вказаного уривку;
- логічна побудова відповіді;
- дотримання необхідних міжфразових зв'язків;
- логічні відповіді на запитання, поставлені екзаменаторами стосовно змісту тексту;
- висловлення власної точки зору та особистої оцінки прочитаного;
- змістовний та детальний аналіз лінгвістичних особливостей тексту;
- смислова та комунікативна інтерпретація його основної ідеї.

Форма відповіді:

- правильне фонетичне оформлення мовлення;
- вільне володіння навичками монологічного та діалогічного мовлення;
- широка варіативність лексичних, граматичних структур і доцільність їх використання.

Таблиця 3

Оцінювання першого завдання усної частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу

№ з/п	Зміст питання	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1	Ознайомлення із запропонованим грекомовним художнім автентичним текстом / статтею / віршем, виразне читання та переклад зазначеного уривку українською мовою; розкриття змісту та висвітлення основної ідеї тексту / статті / вірша; лінгвістичний коментар до тексту	30	невиконання однієї незначної вимоги до змісту чи однієї незначної вимоги до форми; допускається до 5 незначних помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру, в т.ч. при перекладі;	27-30 (А)
			невиконання однієї істотної вимоги до змісту та/чи однієї істотної вимоги до форми; допускається до 7 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру, в т.ч. при перекладі;	25-26 (В)
			невиконання однієї істотної вимоги до змісту та/чи однієї істотної вимоги до форми; допускається до 9 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру; в т.ч. при перекладі;	23-24 (С)
			невиконання до двох вимог	20-22

		до змісту та/чи двох вимог до форми; допускається до 11 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру, в т.ч. при перекладі;	(D)
		невиконання до трьох вимог до змісту та/чи трьох вимог до форми; – допускається до 14 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру, в т.ч. при перекладі;	18-19 (E)
		невиконання більше трьох вимог до змісту та/чи більше трьох вимог до форми; наявність у відповіді студента більше 15 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру, в т.ч. при перекладі.	0-17 (F)

3.3.2. Оцінювання другого завдання

Друге завдання: питання з теоретичних мовних дисциплін новогрецької мови

Вимоги до другого завдання усної частини відповіді:

Зміст відповіді:

- повне розкриття теоретичного питання;
- пояснення смислових, структурних, функціональних ознак та особливостей обговорюваних явищ;
- надання необхідних дефініцій понять;
- демонстрація сутнісного бачення і розуміння теоретичної інформації, її осмислення;
- ілюстрація своєї відповіді прикладами;

Форма відповіді:

- вільне володіння навичками монологічного мовлення;
- змістовна, логічна, чітка побудова відповіді;
- фонетично, граматично, лексично та стилістично правильне мовне оформлення.

Оцінювання другого завдання усної відповіді здобувача на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу наведені у таблиці 4:

Таблиця 4

Оцінювання другого завдання усної частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу

№	Зміст питання	Максимальна	Зміст критеріїв	Оцінка в
---	---------------	-------------	-----------------	----------

З/П		кількість балів	оцінювання	балах
2	Питання з теоретичних мовних дисциплін	30	невиконання однієї незначної вимоги до змісту або однієї незначної вимоги до форми; допускається до 4 незначних помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру	27-30 (A)
			невиконання однієї істотної вимоги до змісту та/чи однієї істотної вимоги до форми; допускається до 5 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру	25-26 (B)
			невиконання однієї істотної вимоги до змісту та/чи однієї істотної вимоги до форми; допускається до 7 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру	23-24 (C)
			невиконання до двох вимог до змісту та однієї значної вимоги до форми; допускається до 8 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру	20-22 (D)
			невиконання до трьох вимог до змісту та однієї значної вимоги до форми; допускається до 10 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру	18-19 (E)
			невиконання чотирьох/п'яти вимог до змісту та двох вимог до форми; наявність у відповіді студента більше 10 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру	0-17 (F)

3.3 Підсумкова оцінка за атестаційний іспит з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу

Система оцінювання результатів атестаційного іспиту з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу є накопичувальною.

Складниками підсумкового балу за атестаційний іспит з першої іноземної мови і перекладу є:

- бали за письмове реферування новогрецькою мовою україномовної статті;
- бали за письмовий переклад новогрецькою мовою україномовного тексту публіцистичного стилю;
- бали за усний лінгвістичний коментар тексту;
- бали за відповідь на питання з теоретичних мовних дисциплін.

Наприклад, на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу здобувач за *перше завдання письмової частини* отримав **18** балів (**9** балів за зміст і **9** балів за форму), за *друге завдання письмової частини* – **17** балів (**9** балів за зміст і **8** балів за форму). Разом за письмову частину здобувач отримує **35** балів (9+9+9+8). За інтерпретацію грекомовного тексту – **23** бали і за відповідь на питання з теоретичних мовних дисциплін – **20** балів. Рейтинговий бал здобувача на атестаційному іспиті становитиме: **35+23+20=78** балів.

Підсумкова оцінка за відповідь на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС і чотирибальною шкалою виставляється за Таблицею 4:

Таблиця 5

**Підсумкова оцінка за атестаційний іспит
з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу**

Рейтинговий бал за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за чотирибальною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
0-59	F	незадовільно

Рішення екзаменаційної комісії з атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти про оцінку знань, продемонстрованих здобувачами при складанні атестаційного іспиту з першої іноземної мови (новогрецької) і перекладу, приймається на її закритому засіданні.

**РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
для підготовки до атестаційного іспиту з першої іноземної мови
(новогрецької) і перекладу**

Λεξικολογία

1. Mirabel, A. (1988). *Η νέα ελληνική γλώσσα. Περιγραφή και ανάλυση*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.
2. Mounin, G. (1994). *Κλειδιά για τη γλωσσολογία*. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης.
3. Αναστασιάδη-Συμειωνίδη, Α. (1994). *Νεολογικός δανεισμός της νεοελληνικής*. Θεσσαλονίκη: Υπηρεσία Δημοσιευμάτων Α.Π.Θ
4. Δεμίρη-Προδρομίδου, Ε. (1985). *Η γλώσσα των ιδιωτισμών και των εκφράσεων*. Θεσσαλονίκη: Βιβλίο ασκήσεων.
5. *Λεξικό της κοινής νεοελληνικής*. (1999) Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.
6. Λιαπή, Β. (1994). *Γλώσσα η ελληνική. Από τη γλωσσική θεωρία στη διδακτική πράξη*. Θεσσαλονίκη: Βανιάς.
7. Κεσόπουλος, Α. (1990). *Μαθαίνω σωστά τη γλώσσα μου* (σε 107 λεξιλογικές ασκήσεις). Μαλλιарής: Παιδεία.
8. *Κείμενα νεοελληνικής λογοτεχνείας Α-Γ Γυμνασίου* (1997). Αθήνα: Βολονάκη.
9. *Συντακτικό της νέας ελληνικής*. (2003) Α, Β, Γ Γυμνασίου. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.
10. Τριανταφυλλίδης, Μ. (2003). *Νεοελληνική Γραμματική της δημοτικής*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη).

Ιστορία новогрeцькoї мoви

1. Holton, D. (1999). *Γραμματική της Ελληνικής Γλώσσας*. Αθήνα: Πατάκης.
2. Horrocks, G. (2006). *Ελληνικά. Ιστορία της γλώσσας και των ομιλητών της*. Αθήνα: Εστία.
3. Lyons, J. (1997). *Εισαγωγή στη γλωσσολογία*. Αθήνα: Πατάκης.
4. Κοπιδάκης, Μ.Ζ. (επιμ.) (1999). *Ιστορία της ελληνικής γλώσσας*. Αθήνα: Ε.Λ.Ι.Α.
5. Mackridge, P. (2000). *Η νεοελληνική γλώσσα*. Αθήνα: Πατάκη.
6. Mirabel, A. (1988). *Η νέα ελληνική γλώσσα. Περιγραφή και ανάλυση*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη).
7. Μπαμπινιώτης, Γ. (1998). *Θεωρητική γλωσσολογία: Εισαγωγή στη σύγχρονη γλωσσολογία*. Αθήνα: Ιδιωτική Έκδοση.
8. Παυλίδου-Σούλα, Θ. (2008). *Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη).

9. Τριανταφυλλίδης, Μ. (2005). *Νεοελληνική γραμματική της δημοτικής*. Ανατύπωση της εκδόσης του ΟΕΣΒ με διορθώσεις. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη).

Теоретична фонетика

1. Калита, А. А. (2003). *Система фонетичних засобів актуалізації смислу висловлювання (експериментально-фонетичне дослідження англійського емоційного мовлення): дис. д.філол.н. КНЛУ, Київ.*
2. Ladefoged, P. (2012). *Εισαγωγή στη φωνητική*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
3. Mirabel, A. (1988). *Η νέα ελληνική γλώσσα. Περιγραφή και ανάλυση*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη).
4. *Γραμματική νέας ελληνικής γλώσσας Α', Β', Γ' Γυμνασίου. Φωνητική – φωνολογία*. Αθήνα: Ινστιτούτο τεχνολογίας υπολογιστών και εκδόσεων «Διοφαντος».
5. Θεοδωράκι, Μ. (2019). *Εγώ είμαι η φωνή μου!* Αθήνα: Μίνωας.
6. Ιορδανίδου, Α. (2005). *Οδηγός της Νεοελληνικής Γλώσσας*. Αθήνα: Πατάκης.
7. Λυπουρλής, Δ. (1998). *Γλωσσικές παρατηρήσεις*. Αθήνα: Παρατηρητής.
8. Μπαμπινιώτης, Γ. (2021). *Θεωρητική γλωσσολογία: Εισαγωγή στη σύγχρονη γλωσσολογία* Αθήνα: Ιδιωτική Έκδοση.
9. Μποτίνης, Α. (2009). *Φωνητική της ελληνικής (πρώτος τόμος). Βασικές έννοιες φωνητικής και φωνητικά συστήματα*. Αθήνα: Leader Books.
10. Νεσπός, Μ. (2011). *Φωνολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
11. Τριανταφυλλίδης, Μ. (2003). *Νεοελληνική Γραμματική της δημοτικής*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.

Теоретична граматика

1. Τριανταφυλλίδης, Μ. (2003) *Μαλα γραμματικά νεοελληνικής μίσης*. Σαλονίκη: Σαλονικήκιο υνίβ. Ιμ. Αριστοτέλη. Ινστιτούτο νεοελληνικής μίσης (φόνδ Μανολίσα Τριανταφυλλίδη).
2. Βαλσαμάκη - Τζεκάκη, Φ. (1996). *Τα ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη).
3. Γεωργογιάννης, Π. (1997) *Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα ή ξένη γλώσσα*. Πάτρα: Πρακτικά 4ου Διεθνούς Συνεδρίου.
4. Δεμίρη-Προδρομίδου, Ε. & Καμαριανού-Βασιλείου Ρ. (2002). *Νέα ελληνικά για μετανάστες, παλιννοστούντες, πρόσφυγες και ξένους*. Β' Αθήνα.
5. Δημητρά, Δ. (2002) *Ελληνικά Τώρα 1+1, Ελληνικά Τώρα 2+2*. Αθήνα: Νόστος.
6. *Κείμενα νεοελληνικής λογοτεχνίας Α-Γ Γυμνασίου* (1997). Αθήνα: Βολανάκη.
7. *Συντακτικό της νέας ελληνικής Α, Β, Γ Γυμνασίου* (2003). Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.
8. Σπυροπούλου, Μ. (2004). *Η γλώσσα που μιλάμε στην Ελλάδα*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

9. Τριανταφυλλίδης, Μ. (2003) *Νεοελληνική Γραμματική της δημοτικής*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη).
10. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. (2007) *Ελληνική Γλώσσα. Β' Γυμνασίου*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.
11. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. (2001). *Νεοελληνικά. Τεχνικά και Επαγγελματικά Εκπαιδευτικά*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.
12. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. (2004) *Τα ελληνικά για ξενόγλωσσους*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

Стилїстика

1. Волкотруб, Г.Й. (2004). *Практична стилїстика української мови: навчальний посібник*. Тернопіль: Підруч. і посіб.
2. Капелюшний, А. О. (2007). *Практична стилїстика української мови: навчальний посібник*. Львів: ПАІС.
3. Мацько, Л. І. (2003). *Стилїстика української мови: підручник для філол. спец. вузів*. Київ: Вища школа.
4. Φιλίππακη-Warburton, E. (1992). *Εισαγωγή στη θεωρητική γλωσσολογία*. Αθήνα.
5. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Α. (1994). *Νεολογικός Δανεισμός της Νεοελληνικής*. Θεσσαλονίκη.
6. Αναγνωστοπούλου, Ι. & Μπουσούνη-Γκέσουρα, Λ. (2006). *Το λέμε σωστά; Το Υράφουμε σωστά; Λάθη που γίνονται συχνά στο Υραπτό και στον προφορικό λόγο*. Αθήνα: Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ.
7. Δεμίρη-Προδρομίδου, Ε. (2004). *Νεα Ελληνικά για μετανάστες, παλιννοστούντες, πρόσφυγες και ξένους*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
8. *Έκφραση & Έκθεση για το ενιαίο λύκειο. Α' Τεύχος*. (2005). Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.
9. *Έκφραση & Έκθεση για το ενιαίο λύκειο. Γ' Τεύχος*. (2007). Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.
10. *Ελληνικές Σπουδές στην Ουκρανία: Συλλογή Επιστημονικών Άρθρων*. (2010). Κίεβο: Εκδοτικός Οίκος Δημητρίου Μπουράγο.
11. Κανδήρου, Γ. & Πασχαλίδης, Δ. & Ρίζου, Σ. (2015). *Γλωσσικές ασκήσεις για το ενιαίο λύκειο*. Αθήνα: ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
12. Κατσογιάννου, Μ. & Ευθυμίου, Τ. (2004). *Ελληνική Ορολογία. Έρευνα και Εφαρμογές*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτης.
13. Μαντζανίδου, Σ. (2010). *Η ανάπτυξη της διγλωσσίας και της διπολιτισμικής ταυτότητας των παλιννοστούντων και αλλοδαπών μαθητών: ο ρόλος του σχολείου και της οικογένειας*. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
14. *Οδηγός της νεοελληνικής γλώσσας*. (1999). Επιστ/κή επιμέλεια Άννα Ιορδανίδου. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
15. Παπανικολάου, Κ. (1989). *Νεοελληνική καλολογία: Αισθητική του λόγου*. Αθήνα: Βιβλιοπωλείο της Εστίας.

16. Σπυρογιάννη, Μ. (2004). *Γλωσσικές ασκήσεις για το Ενιαίο Λύκειο*. Εκδόσεις ΒΟΛΟΝΑΚΙ.
17. Τζεκάκη, Μ. & Βαλσαμάκη, Φ. (1997). *Ελληνικά και Επιστήμη*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
18. Χαραλαμπίδης, Χ. (1992). *Νεοελληνικός λόγος. Μελέτες για τη γλώσσα, τη λογοτεχνία και το ύφος*. Αθήνα: ΝΕΦΕΛΗ.

Інтерпретація тексту

1. Кухаренко, В. А. (2004). *Інтерпретація тексту*. Вінниця: Вид-во "Нова Книга".
2. Безугла, Л. Р., Бондаренко, Є. В. та інші. (2005). *Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен* [колективна монографія]. Харків: Вид. центр ХНУ імені В. Н. Каразіна.
3. Науменко, А. М. (2005). *Філологічний аналіз тексту (Основи лінгвопоетики)*. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга.
4. Селиванова, Е. А. (2004). *Основы лингвистической теории текста и коммуникации*. К.: Брама.
5. Αντωνίου, Μ. & Δετσούδη, Ζ. (2004). *Λίγα τραγούδια θα σου πω Αθήνα*. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
6. *Έκφραση Έκθεση. Θεματικοί κύκλοι*. Γενικό Λύκειο. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
7. *Έκφραση Έκθεση Τεύχος Α*. Γενικό Λύκειο. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
8. *Έκφραση Έκθεση Τεύχος Β*. Ενιαίο Λύκειο. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
9. Κανδήρου, Γ., Πασχαλίδης, Δ. & Ρίζου Σ. *Γλωσσικές ασκήσεις για το ενιαίο λύκειο Αθήνα*. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
10. Κατσίκη-Γκίβαλου, Α., Παπαδάτος, Γ., Πάτσιου, Β., Πολίτης, Δ., & Πυλαρινός, Θ. *Ανθολογίο Λογοτεχνικών Κειμένων Γ' & Δ' Δημοτικού*. Έκδοσεις Πατάκη.
11. Κεντρώτης, Γ. (2000). *Θεωρία και πράξη της μετάφρασης*. Αθήνα: Εκδόσεις Δίαυλος.
12. Νεόπουλου-Δρόσου, Τ. (2001). *Περί ισοδυναμίας στη μετάφραση*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Επιστημονικών Βιβλίων και Περιοδικών.

Теорія та практика перекладу

1. Вєрба, Г. Г. & Гетьман, З. О. (2013). *Підручник з перекладознавства*. Вінниця: Нова книга.
2. Ребрій О. В. (2020). *Основы перекладацького скоропису*. Вінниця: Нова книга.
3. Αντωνίου, Μ. & Δετσούδη, Ζ. (2004). *Λίγα τραγούδια θα σου πω Αθήνα*. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
4. *Έκφραση Έκθεση. Θεματικοί κύκλοι*. Γενικό Λύκειο. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.

5. *Έκφραση Έκθεση Τεύχος Α*. Γενικό Λύκειο. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
6. *Έκφραση Έκθεση Τεύχος Β*. Ενιαίο Λύκειο. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
7. Κανδήρου, Γ., Πασχαλίδης, Δ. & Ρίζου Σ. *Γλωσσικές ασκήσεις για το ενιαίο λύκειο Αθήνα*. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
8. Κατσίκη-Γκίβαλου, Α., Παπαδάτος, Γ., Πάτσιου, Β., Πολίτης, Δ., & Πυλαρινός, Θ. *Ανθολογίο Λογοτεχνικών Κειμένων Γ' & Δ' Δημοτικού*. Έκδοσεις Πατάκη.
9. Κεντρώτης, Γ. (2000). *Θεωρία και πράξη της μετάφρασης*. Αθήνα: Εκδόσεις Διάυλος.
10. Νεόπουλου-Δρόσου, Τ. (2001). *Περί ισοδυναμίας στη μετάφραση*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Επιστημονικών Βιβλίων και Περιοδικών.

Загальне мовознавство

1. Кочерган, М. П. (2010). *Загальне мовознавство*. Київ: Академія.
2. Бондаренко І. П., Комарницька Т. К. (2014). *Актуальні напрями і проблеми сучасної лінгвістики*. К.: Издательский дом Дмитрия Бураго.
3. Селіванова, О. О. (2011). *Лінгвістична енциклопедія*. Полтава: Довкілля-К.
4. Сосюр, Ф. де. (1998). *Κурс загальної лінгвістики*. К.: Основи.
5. Широков, В. (Ред.) (2018). *Γραμματιчні системи*. Лінгвістично-інформаційні студії. (Т. 2). К.: Ліра-К.
6. Lyons, J. (1997). *Εισαγωγή στη γλωσσολογία*. Αθήνα: Πατάκης.
7. Mackridge, P. (2000). *Η νεοελληνική γλώσσα*. Αθήνα: Πατάκη.
8. Mirabel, A. (1988). *Η νέα ελληνική γλώσσα. Περιγραφή και ανάλυση*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη).
9. *Γραμματική νέας ελληνικής γλώσσας Α', Β', Γ' Γυμνασίου*. Αθήνα: Ινστιτούτο τεχνολογίας υπολογιστών και εκδόσεων «Διοφαντος».
10. Μπαμπινιώτης, Γ. (2021). *Θεωρητική γλωσσολογία. Εισαγωγή στην σύγχρονη γλωσσολογία*. Αθήνα: Κέντρο λεξικολογίας.